

УДК 331.5

JEL Classification: J24, J28, D91

DOI: <https://doi.org/10.64076/eecsr250816.01>

Козлов Д. О.,
аспірант кафедри соціоекономіки
та управління персоналом,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ Й ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ МОЛОДІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН ВОЄННОГО ЧАСУ

В сучасних умовах розвитку економіки й соціуму в Україні важливого значення набула проблема самоактуалізації молоді. На зазначені процеси негативним чином впливають умови минулої української дійсності і соціально-економічних змін воєнного часу [1-5]. Вони кардинально вплинули зокрема на спроможності особистості-працівника реалізувати мотивації до праці в контексті задоволення потреб. Зазначене пов'язуємо з характером балансу вигід і витрат за якого молоді люди можуть досягати самоактуалізації, професійного зростання.

Чинником професійної діяльності молоді, який потребує економічного аналізу є рівень добробуту – його інституційний і організаційно-економічний функціонал у формування мотивації зайнятості, трудової діяльності й праці. Адже професійно зростаючи молодь одним із пріоритетів обирає набуття засобів досягати спроможностей забезпечувати власний соціальний, економічний добробут. У цьому процесі задіяні підприємницькі, професійні здібності людини, а також людський капітал.

Населення України перебуває в новій соціально-економічній реальності воєнного часу, що інституційно й організаційно-економічно визначає умови формування якості життя, а також зокрема умови трудового життя молоді. В силу наявних проблем зайнятості, стимулювання й мотивації праці, суспільство, держава, потребують цілком нової концепції забезпечення якості трудового життя у період соціально-економічного відродження.

Економічна винагорода як джерело добробуту є важливим чинником соціально-трудової поведінки, що, в тому числі стимулює працівника діяти у певному руслі задля успішної участі у розвитку організації.

Вмотивованим на вирішення є стратегічне завдання з підтримки забезпечення умов для формування ефективної соціально-трудової політики в рамках координації зусиль держави, органів влади і підприємств-роботодавців у ракурсі усебічного підвищення рівня якості трудового життя населення – особливо молоді. Молодіжна політика має стати засобом реалізації заходів із підтримки спроможності держави до відновлення, а її трудового потенціалу

до відродження на основі інноваційних технологій та рішень. На наше переконання усі заходи і загалом концепція забезпечення якості трудового життя молоді у період соціально-економічного відродження, відновлення економіки й соціуму, а також на перспективу – повинні базуватися на засадах детермінації умов гідної праці.

Пріоритет для молодих людей – досягти активних спроможностей отримувати економічний зиск від своєї професії. Передують зазначеній практиці мотиваційні чинники сформовані індивідом особисто, організацією, ринком, суспільством. Тобто людина-працівник, молода людина зокрема, у процесі самоактуалізації та професійного зростання прагне набути можливостей отримувати блага, які мають соціальну і економічну цінність. Відповідно виділяється контекст соціального й економічного добробуту. Першочерговість задоволення економічних потреб має стати одним із стратегічних орієнтирів соціально-економічного відродження, а значить розвитку-покращення якості трудового життя молоді.

Детермінанти якості трудового життя молоді у стратегічній перспективі мають бути спрямовані на забезпечення спроможності відродження трудового потенціалу нації і відновлення економіки. В рамках відповідної державної політики, ідеології важливо створити ефективні передумови вибудовування якісної системи освіти і охорони здоров'я, організації праці, соціально-трудових відносин й відпочинку. Ці елементи трудового життя вкрай важливі для молодих людей у період їх становлення як професіоналів з високим рівнем мотивації трудової діяльності.

Список використаних джерел

1. Ерхард Л. Добробут для всіх / пер. з нім. В. Сеника, А. Лапчак. Київ : ТОВ "Велл Букс". Інститут вільної економіки, 2023. 384 с.
2. Сас Л. С., Шеленко Д. І., Баланюк І. Ф., Ємець О. І., Калісун Ю. Є. Інвестиційне забезпечення соціально-економічного відновлення та розвитку територіальних громад як складова механізму формування якості трудового життя молоді. *Публічне управління та місцеве самоврядування* : матеріали науково-практичної конференції (м. Дніпро, 4 березня 2022 р.). Дніпро : НТУ "Дніпровська політехніка", 2022. С. 112–116.
3. Шамілева Л., Хандій О. Можливості забезпечення базових вимог якості трудового життя в період воєнного стану та повоєнного відновлення. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 3 (69). С. 123–130.
4. Шпикуляк О. Г. Інститут витрат в економічній теорії і практиці господарювання. *Економічні науки. Серія економічна теорія та економічна історія*. Вип. 5(19), ч. 2. Луцьк, 2008. С. 323–329.
5. Якість життя населення України та перші наслідки війни / Черенько Л. М. та ін. ; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи. Київ, 2023. № 3 (69). С. 123–130. URL: https://idss.org.ua/arhiv/Монографія_якість.pdf (дата звернення: 01.08.2025).